

Školy v Kanadě pálily nevhodné knihy. Asterix a Tintin škodí domorodcům, tvrdí aktivisté

Pálení „nevhodných“ knih není zdaleka minulostí. Dokazují to snahy několika kanadských škol, které se tímto způsobem rozhodly zničit publikace údajně stereotypně vykreslující původní obyvatelstvo. Na hranici skončily například populární komiksy o Asterixovi a Obelixovi nebo Tintinova dobrodružství. Navíc vyšlo najevo, že iniciátorka celého projektu nemá navzdory svým tvrzením žádné domorodé předky. Autory literárních děl ničení publikací zaskočilo.

Více než 4 700 různých literárních děl odstranily z knihoven školy v kanadském Ontariu. Důvod? Podle vedení škol obsahují tyto knihy stereotypy a zkreslené nebo zavádějící informace o původním obyvatelstvu. Okolo 30 výtisků se dokonce spálilo a jejich popel byl použit jako hnojivo pro stromy zasazené studenty. Cílem těchto „pálicích rituálů“, které začaly v roce 2019 a pak je přerušila koronavirová pandemie, má být smíření s domorodými národy, informuje veřejnoprávní Radio Canada.

„Projekt s názvem ‚Vraťme to zpátky zemi‘ vznikl, abychom učinili gesto otevřenosti a usmíření tím, že se v našich knihovnách nahradí díla, která mají zastaralý obsah a jsou v nich negativní stereotypy o Prvních národech (*kanadský politicky korektní termín označující skupinu domorodých obyvatel, pozn. red.*), Métisích (*potomci evropských lovců a obchodníků a domorodých matek v Kanadě a USA, pozn. red.*) a Inuitech,“ stojí ve vyjádření Lyne Cossetteové, mluvčí Školní katolické rady Providence, která sdružuje 30 frankofonních škol v jihozápadním Ontariu.

Mezi „závadnými“ knihami jsou i poměrně překvapivé tituly. Radě například vadila Tintinova dobrodružství, a to kvůli „negativnímu vyobrazení domorodých obyvatel a problematikým znázorněním Aboriginců v kresbách“. Nepříjemný je také populární francouzský komiks o Asterixovi a Obelixovi. Dochází v něm prý totiž k sexualizaci domorodé ženy, která se zamiluje do Obelixe. Aktivistům navíc vadí, že mladá žena je v komiksu vyobrazena s hlubokým výstřihem a minisukní.

„Běhali byste někdy po lese v minisukni?“ ptá se Suzy Kiesová, spolupředsedkyně Komise pro domorodé obyvatele vládní Liberální strany Kanady a zároveň poradkyně premiéra Justina Trudeaua. Právě Kiesová byla jednou z hlavních iniciátorů projektu pálení knih, a dokonce natočila instruktážní video, jak se literárních děl správně zbavit.

Paradoxem je, že Kiesová zřejmě nemá žádné domorodé kořeny. Zatímco novinářům tvrdila, že jeden z jejích rodičů má domorodý původ, podle genealogického odborníka pochází její otec z Lucemburska a matka z Francie. „Nejméně v sedmi posledních generacích nemá žádného domorodého předka,“ uvedl výzkumník Dominique Ritchot pro Radio Canada. Kiesová po zveřejnění informací oznámila rezignaci na pozici spolupředsedkyně komise.

Celý projekt pálení knih tak byl zastaven a na 200 publikací vybraných k likvidaci prozatím uniklo konci v plamenech. „Jsme tím hluboce znepokojeni. Byli jsme přesvědčení, že Suzy Kiesová byla domorodého původu. Věřili jsme jí,“ uvedla pro Radio Canada Cossetteová.

Ke skandálu se vyjádřil i sám premiér Trudeau, podle kterého by nedomorodí lidé neměli říkat potomkům původních obyvatel, co by měli dělat nebo jak by se měli cítit v rámci tzv. usmíření. „Osobně bych nikdy s pálením knih nesouhlasil,“ ohradil se Trudeau. V podobném duchu se vyjádřili i další političtí lídři. „Vždy budeme prosazovat usmíření. Cesta k němu ale neznamená ničení Kanady. Pálení knih důrazně odsuzuji,“ uvedl šéf konzervativců Erin O’Toole.

Počínáním škol jsou pak zaskočeni i někteří autoři knih, které se ocitly na seznamu nežádoucích. Mezi nimi je i novinář André Noël se svým dílem *Trafic chez les Hurons*, které publikoval v roce 2000. „Je to přehnané, překvapilo mě to,“ uvedl Noël na Twitteru. Podle novináře odvede tento skandál pozornost od skutečného problému, kterým je útlak domorodců Evropany a ničení jejich zemí.